

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 4/07-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 15. marca 2007 predbežne prerokoval sťažnosť E. D., K., zastúpenej advokátkou JUDr. M. I., B., vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Trebišov v konaní vedenom pod sp. zn. 13 C 177/2005 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť E. D. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 18. decembra 2006 doručená sťažnosť E. D., K., (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namietala porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv

a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Trebišov (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 13 C 177/05.

Z obsahu sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že v konaní vedenom pod sp. zn. 13 C 177/05 sa žalobou podanou okresnému súdu 28. marca 2002 sťažovateľka, v procesnom postavení žalobkyne, domáhala náhrady mzdy v sume 30 082,40 Sk a prísl. z dôvodu okamžitého skončenia pracovného pomeru pre nevyplatenie mzdy. Podľa tvrdenia sťažovateľky konanie v jej veci bolo aj napriek opakovaným sťažnostiam na priet'ahy neúmerne zdĺhavé, a to aj v dôsledku riešenia kompetenčného konfliktu, ktorý „(...) medzi súdmi o príslušnosť v tejto právnej veci trval od 30. 4. 2003 do 21. 9. 2005 teda približne dva a pol roka“.

Sťažovateľka na jednej strane konštatuje, že „*Stav právnej neistoty je odstránený až právoplatným rozhodnutím súdu vo veci samej*“, pričom rozsudok, ktorým okresný súd v plnom rozsahu vyhovel jej žalobe nadobudol právoplatnosť 9. novembra 2006, avšak na strane druhej zastáva názor o dôvodnosti svojej sťažnosti, keďže ju podala „*v zákonnej dvojmesačnej lehote*“.

Sťažovateľka v sťažnosti okrem iného uviedla: „*Dňa 28. 3. 2002 som na Okresný súd Trebišov podala návrh na začatie konania proti žalovanému JUDr. P. J. správcovi konkurznej podstaty úpadcu PD v K. Po uplynutí takmer jedného roku nečinnosti súdu žalovaný dňa 19. 2. 2003 doručil Okresnému súdu Trebišov vyjadrenie k veci a námietku, že tento súd nie je vecne príslušný. Okresný súd Trebišov až po viac ako dvoch mesiacoch dňa 30. 4. 2003 vec postúpil Krajskému súdu v Košiciach ako súdu vecne príslušnému. Krajský súd v Košiciach po takmer dvoch rokoch dňa 11. 3. 2005 vec predložil Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky s oznámením, že nesúhlasí s prenesením príslušnosti. Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením č. 1 Ndob 24/2005 zo dňa 19. 5. 2005 rozhodol, že na konanie je vecne príslušný Okresný súd Trebišov.*

Toto uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky bolo doručené Krajskému súdu v Košiciach dňa 13. 6. 2005. Následne Krajský súd v Košiciach postúpil spis Okresnému súdu Trebišov listom zo dňa 5. 9. 2005, avšak doručený bol až dňa 21. 9. 2005.

Na to bol dňa 28. 11. 2005 nariadený termín pojednávania na 20. 1. 2006. Na pojednávanie sa nedostavil žalovaný z dôvodu zmeny osoby správcu konkurznej podstaty. Preto moja právna zástupkyňa predniesla návrh na zmenu v označení účastníka konania na strane žalovaného. Súd túto zmenu pripustil a pojednávanie odročil na termín 10. 3. 2006 a následne na termín 23. 6. 2006. Žalovaný správca konkurznej podstaty (...) predvolania na obidve tieto pojednávania riadne prevzal, avšak na pojednávania sa nedostavil (...). Ďalší termín bol určený na 4. 9. 2006. Na tomto pojednávaní bola vec skončená rozsudkom, ktorý bol mojej právnej zástupkyňi doručený dňa 23. 10. 2006. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 9. 11. 2006. (...)

Vyššie uvedeným postupom súdu, ktoré je možné identifikovať ako zbytočné priedahy v konaní, mi bola spôsobená aj nemajetková ujma. Od podania žaloby do právoplatnosti rozsudku uplynulo takmer päť rokov, počas ktorých som nemala žiadny príjem. V intenciách rozhodnutí národného úradu práce som nemohla byť zaradená do evidencie uchádzačov o zamestnanie a poberať podporu v nezamestnanosti. Nemohla som sa ani zamestnať, lebo potenciálni zamestnávateľia, u ktorých som sa uchádzala o zamestnanie žiadali odo mňa doklad, že som nezamestnaná. (...) bolo poškodené moje dobré meno nesprávnym postupom (...) správcu konkurznej podstaty a následne aj Okresným súdom Trebišov, keď vo veci konal 4 roky a 11 mesiacov s neprimeranými a bezdôvodnými priedahmi trvajúcimi 2 roky a 6 mesiacov.“

Na základe uvedeného sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd nálezom vyslovil:

„porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priedahov zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prerokovanie veci v primeranej lehote zaručenej v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v konaní vedenom na Okresnom súde Trebišov pod sp. zn. 13 C 177/2005 a prizná náhradu nemajetkovej ujmy v sume 200 000.- Sk a náhradu trov konania.“

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Zjavne neopodstatneným návrhom je návrh, ktorým sa namieta taký postup orgánu verejnej moci, ktorým nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namieta, ako aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval označené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (napr. II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 288/05, II. ÚS 298/06).

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru možno hovoriť

aj vtedy, keď namietané porušovanie označených práv v konaní pred všeobecným súdom už skončilo právoplatným rozhodnutím všeobecného súdu pred podaním sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, a teda stav právnej neistoty sťažovateľa bol odstránený.

V súlade so svojou judikatúrou (II. ÚS 32/00, I. ÚS 29/02, IV. ÚS 61/03, II. ÚS 298/06) ústavný súd poskytuje ochranu základnému právu na konanie bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právu podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru vtedy, ak bola sťažnosť na ústavnom súde uplatnená v čase, keď k namietanému porušeniu označených práv došlo alebo porušenie v tom čase ešte trvalo.

Vyhlásením rozsudku vo veci samej (4. septembra 2006) a jeho doručením (9. novembra 2006) okresný súd vykonal všetky zákonom predpokladané a dovolené úkony na odstránenie právnej neistoty sťažovateľky. Ďalšie úkony alebo postupy už okresný súd nemohol vykonávať, a preto bolo treba vec posudzovať so zreteľom na čl. 2 ods. 2 ústavy ako vec, v ktorej ústavná úloha okresného súdu pri odstraňovaní právnej neistoty sťažovateľky skončila vyhlásením rozhodnutia vo veci samej pred podaním sťažnosti ústavnému súdu.

Z obsahu sťažnosti, jej príloh a z ústavným súdom vyžiadaných materiálov (zápisnica z pojednávania 4. septembra 2006) týkajúcich sa konania vedeného pod sp. zn. 13 C 177/05 ústavný súd zistil, že okresný súd rozhodol vo veci rozsudkom zo 4. septembra 2006, ktorým žalobnému návrhu sťažovateľky vyhovel v plnom rozsahu a ktorý nadobudol právoplatnosť 9. novembra 2006, t. j. ešte pred podaním sťažnosti ústavnému súdu 15. decembra 2006 (ústavnému súdu doručenej 18. decembra 2006).

Z uvedeného vyplýva, že okresný súd v čase podania sťažnosti ústavnému súdu už nemohol žiadnym ústavne relevantným spôsobom ovplyvniť priebeh konania, prípadne prietahy v ňom (napr. II. ÚS 1/05). K odstráneniu stavu právnej neistoty sťažovateľky došlo už vyhlásením rozsudku (na pojednávaní, na ktorom boli sťažovateľka a jej právna zástupkyňa prítomné) 4. septembra 2006, ktorý navyše nadobudol právoplatnosť 9. novembra 2006, teda pred doručením sťažnosti ústavnému súdu (m. m. II. ÚS 31/03).

Jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ústavy je to, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcemu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti, že táto sťažnosť zohráva aj významnú preventívnu funkciu, a to ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo (napr. IV. ÚS 104/03, IV. ÚS 73/05).

Tento skutkový stav bol so zreteľom na obsah sťažnosti, ako aj s prihliadnutím na zmysel a účel ustanovenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov základom pre záver ústavného súdu, že sťažnosť sťažovateľky je zjavne neopodstatnená. Z tohto dôvodu ju ústavný súd odmietol už po jej predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Vzhľadom na to, že sťažnosť bola odmietnutá a rozhodnutie o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia a trov konania je viazané na vyslovenie porušenia práva alebo slobody sťažovateľky (čl. 127 ods. 2 prvá veta ústavy), ústavný súd sa touto časťou sťažnosti na rozhodnutie, ktorou sa sťažovateľka domáha ich priznania, nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 15. marca 2007